VERKTØYKASSEN

– tiltak som kan bidra til riktigere antibiotikabruk

Tiltak	Rasjonale	Beskrivelse
Retningslinjen som beslutningsstøtte	Retningslinjen kan gi god hjelp underveis i konsultasjonen	Sjekk indikasjon, dosering, begrunnelse heller en gang for mye enn en for lite.
Vent-og-se-resept ved luftveisinfeksjoner	Når indikasjon for antibiotika er usikker, er tid et diagnostisk hjelpemiddel	Gi vent-og-se-resept i stedet for «her-og-nå-resept» hvis du tenker det er en mulighet for at tilstanden kan gå over av seg selv.
Vent-og-se-resept ved ukomplisert cystitt	Cystitt er selvbegrensende – noen pasienter ønsker å avvente antibiotika	Spør om pasienten aksepterer å avvente – gi vent-og-se-resept/antibiotikafri resept UVI.
Bedre konsultasjonsteknikk	Manglende avklaring av pasientperspektivet kan medføre unødvendig antibiotika	Spør spesifikt om frykt og forventning, snakk åpent om antibiotika.
Infoskriv ved penicillinmikstur	Ofte byttes det til bredspektret på grunn av bitter smak av penicillin	Gi foreldrene skrivet «Hvordan få barnet ditt til å ta penicillin?» når du forskriver penicillinmikstur.
Bedre bruk av hurtigprøver	Unødvendig prøvetaking kan gi unødvendig antibiotika	Klinisk undersøkelse før eventuell prøvetaking. Ikke bruk CRP, streptest og urinstrimmelundersøkelse som screening. Bruk urinprøvesjekklisten.
Antibiotikafri resept	Uinformerte pasienter kan gi unødvendig rekontakt	Gi antibiotikafri resept som bl.a. viser forventet varighet av tilstanden.
Samtale om tildeling av time for LVI/UVI	Lav terskel for kontakt gir lav terskel for antibiotika	Samtale med helsesekretærer internt på legekontoret; hvem trenger time, hvem klarer seg med råd?
Gjennomgang av egen antibiotikaforskrivning	De fleste tenker at de ligger bedre an enn gjennomsnittet. Antibiotikarapporten kan gi en nyttig realitetsorientering.	Gå gjennom din individuelle antibiotikarapport jevnlig.
Avmerking av penicillinallergi	Mange er uriktig merket med CAVE penicillin – dette medfører dårligere og mer bredspektret behandling	Avmerk pasienter i «grønn» kategori, unngå å sette CAVE på feil grunnlag.
Bedre lokalbehandling av akne	Lokalbehandling er ofte ikke prøvd godt nok	Bruk hurtigguiden
Fastlegeinitiert isotretinoin-behandling av akne	Mange aknepasienter bruker antibiotika i månedsvis i påvente av hudlege	Gjør deg kjent med iso-behandling (f.eks. via Akne i allmennpraksis-kurs)

2026 www.magnolia.no Illustrasjoner: Marius Pålerud

Antibiotikasenteret for primærmedisin (ASP)

RAK Riktigere Antibiotikabruk i Kommunene